

Deelnemers RIK

Ons kenmerk:

RS/ML

Betreft:

RIK Evaluatie

Doorkiesnummer:

088-3088210

E-mailadres:

p&C@kcb.nl

Datum:

21 februari 2024

Plaats:

Zoetermeer

Geachte heer, mevrouw,

Enige tijd geleden bent u door het KCB benaderd mee te werken aan de evaluatie van de RIK-regeling. Met dit schrijven informeren wij u op hoofdlijnen over de uitkomsten van de evaluatie en welke aanpassingen er inmiddels zijn gedaan of binnenkort gaan volgen. Voor de volledigheid geven wij onderstaand nog wat achtergrondinformatie over het hoe en het waarom van de uitgevoerde evaluatie.

EVALUATIE REGLEMENT INTERNE KWALITEITSCONTROLE (RIK)

Sinds 2005 kent het KCB een erkenningsregeling voor marktdeelnemers met een eigen kwaliteitscontrolesysteem voor groenten en fruit: het Reglement Interne Kwaliteitscontrole (RIK). Sinds het RIK van start is gegaan, heeft het KCB tussentijds een aantal keer aanpassingen doorgevoerd in de regeling.

Uit de evaluatie blijkt dat de RIK-regeling nog steeds voldoet aan het doel waarvoor deze is gemaakt in 2005. De regeling verhoogt de naleving door deelnemende bedrijven en leidt tot minder controles van het KCB. Bedrijven die een goed functionerend kwaliteitssysteem hebben, ervaren de voordelen van deelname. Daarbij is het ook zo, dat diverse bedrijven de gevolgen hebben ondervonden toen bleek dat ze niet voldeden aan de eisen uit de RIK-regeling. Zij kregen tijdelijk meer controles, die in rekening werden gebracht. In een aantal gevallen is de deelname daadwerkelijk beëindigd. De RIK-regeling functioneert in de kern goed en bedrijven geven ook aan tevreden te zijn over het functioneren ervan. De regeling is nog steeds aantrekkelijk genoeg voor bedrijven om zich aan te melden voor deelname. Echter, de groenten- en fruitsector is een dynamische sector en het KCB heeft te maken met voortdurende veranderingen in de markt (o.a. de export VK, de logistieke dienstverlening) en de sector (o.a. schaalvergroting en specialisatie). Deze signalen zijn aanleiding geweest om de werking van het RIK grondig te evalueren. De evaluatie is gestart in september 2022 en afgerond in 2023. Van het evaluatierapport is een samenvatting beschikbaar. Indien u hiervoor belangstelling heeft, kunt u deze opvragen door een e-mail te sturen naar p&c@kcb.nl.

Omdat RIK-deelnemers een belangrijke rol hebben in de evaluatie, hebben alle RIK-deelnemers in december 2022 een digitale enquête ontvangen waarin het KCB vraagt om ervaringen, knelpunten en wensen voor de toekomst te delen. Samen met een aantal deelnemende bedrijven heeft het KCB de enquêteresultaten verder uitgediept. Ook zijn ervaringen benut van oud-deelnemers en niet-deelnemers. In 2023 is de inbreng vanuit het bedrijfsleven samen met de ervaringen en verbeterpunten die vanuit het KCB zelf zijn aangedragen, voorgelegd aan een klankbordgroep waarin ook het bedrijfsleven is vertegenwoordigd. Dit heeft geleid tot een evaluatierapport met daarin aanbevelingen om werking van de RIK-regeling en de uitvoering ervan te verbeteren, voor zowel de deelnemende bedrijven als voor het KCB. De aanbevelingen zijn onderverdeeld in de

vier thema's die essentieel zijn om de kwaliteit van het RIK te behouden en te versterken. De thema's zijn: Communicatie, Controlesystematiek, Handhaving en Audits.

De aanbevelingen zijn vervolgens verdeeld voor uitwerking op korte, middellange en lange termijn. Met de uitwerking van de verbetervoorstellen op korte termijn is inmiddels begonnen, waarbij is en wordt samengewerkt met de sectororganisaties en de adviescommissie voor RIK-aangelegenheden (de Commissie Toezicht Kwaliteitsvoorschriften groenten en fruit). Hieronder worden enkele beoogde verbeteringen toegelicht.

HANDHAVING

Een aantal aanbevelingen heeft een hoge prioriteit. Deze hebben voornamelijk betrekking op aanpassingen in het handhavingsdocument en het oplossen van het probleem van deelnemende telersverenigingen. Door de omvang van telersverenigingen wordt het maximale aantal van 6 punten, waarna handhaving wordt toegepast, snel bereikt.

De voorstellen voor aanpassing van het handhavingsdocument gaan over:

- Aanpassen van het maximaal aantal handhavingspunten voor telersverenigingen.
- Per controlebezoek van het KCB aan 1 overtreding handhavingspunten toekennen wanneer partijen van hetzelfde product vanwege hetzelfde type gebrek worden afgekeurd.
- Aan kleine partijen maximaal 1 handhavingspunt toekennen, ongeacht de aard van de overtreding.

De voorstellen zijn inmiddels afgestemd met de Commissie Toezicht Kwaliteitsvoorschriften groenten en fruit en worden ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur van het KCB. De aanpassing van het handhavingsdocument is voorzien in april 2024.

COMMUNICATIE

In 2023 is ook een aantal aanbevelingen opgepakt binnen het thema communicatie. Bedrijven die zich aanmelden voor deelname en bedrijven die veranderingen aanbrengen in de bedrijfsstructuur worden nu bezocht door de vakspecialist, samen met iemand van het secretariaat RIK. Ook zijn verbeteringen doorgevoerd in de communicatie met en vanuit het secretariaat RIK.

Binnenkort het thema communicatie nog verder uitgewerkt, waaronder het verbeteren van de informatievoorziening via kcb.nl en de uitleg van de controlesystematiek. Ook wordt onderzocht of de communicatie met betrekking tot handhaving zoveel mogelijk kan lopen via een klantportaal, waardoor handhavingspunten en belangrijke correspondentie beter inzichtelijk worden gemaakt voor deelnemers.

CONTROLESYSTEMATIEK

Enkele aanbevelingen voor dit thema worden binnenkort opgepakt. De uitwerking van enkele andere aanbevelingen volgt later.

- Om de gevolgen van de toename van het aantal fyto-sanitaire inspecties bij import voor groenten en fruit voor het onderdeel import van het RIK in kaart te brengen, wordt samen met de branchevereniging GroentenFruit Huis een werkgroep geformeerd.
- Onderzocht wordt hoe meer duidelijkheid kan worden gegeven over controles die het KCB uitvoert en in welke hoedanigheid (Structureel toezicht, Algemeen toezicht, verlaagd inspectiepercentage import, verlaagd inspectiepercentage export, verplichte fyto-sanitaire import- of exportinspectie).
- Voor bedrijven wordt duidelijk uitgelegd op welke manier aangiftes moeten worden ingediend in CLIENT-Import om het verlaagde inspectiepercentage bij import te verkrijgen en op welke manier

aangiftes moeten worden gedaan in e-CertNL om het verlaagde inspectiepercentage bij export te verkrijgen.

- Er wordt een digitaal systeem ontwikkeld voor het toewijzen van exportcontroles (VPC's). Dit systeem moet ervoor zorgen dat het toewijzen van controles eenvoudiger en minder foutgevoelig wordt en landelijk eenduidig wordt uitgevoerd. Tevens bepaalt het systeem welke producten bekeken moeten worden voor VPC, waardoor niet langer alleen fyto-sanitair inspectieplichtige producten worden meegenomen in de VPC-controles.

AUDITS

- Voor de uitwerking van de aanbeveling meer rekening te houden met andere certificeringen is nader onderzoek nodig, eventueel samen met de KCB-kwaliteitsmanager en/of KIWA-AQS. Hetzelfde geldt voor de aanbeveling eisen te stellen aan de functieomschrijving van medewerkers van deelnemende bedrijven, die zijn belast met taken in de uitvoering van kwaliteitscontroles.
- Onderzocht wordt of, en zo ja hoe, een methode kan worden ontwikkeld voor het aanduiden van de steekproef door het bedrijf. De nu gehanteerde werkwijzen van bedrijven komen niet meer overeen met het reglement en/of de kwaliteitscode.

VERVOLG

Uit het voorgaande blijkt dat het KCB dankbaar gebruik heeft gemaakt van de input vanuit de betrokken bedrijven om de RIK-regeling te verbeteren. Een aantal aanbevelingen heeft al geleid tot een verandering. De uitwerking van andere aanbevelingen is in een vergevorderd stadium en wordt binnenkort geïmplementeerd. Andere verbetervoorstellen vergen iets meer tijd.

In de komende tijd zullen wij u regelmatig informeren over de uitwerking van de aanbevelingen en de wijzigingen in de RIK-documentatie.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen en/of opmerkingen hebben, neem dan contact op met ondergetekende en/of met Marleen Lenssinck, beleidsmedewerkers bij het KCB, via het e-mailadres p&c@kcb.nl.

Met vriendelijke groet,

Ron Soeterbroek
Beleidsmedewerker KCB